

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 lutego 2022 roku o ponownym ustaleniu wysokości emerytury Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. akt VIII U 3002/19 z 8 września 2021 r. oraz wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi sygn. akt III AUa 1372/21 z 16 grudnia 2021 r., po rozpatrzeniu wniosku L. K. z dnia 18 lutego 2022 r. od dnia 1 października 2017 r. tj. od daty określonej w wyroku Sądu ponownie ustalił wysokość jej emerytury. Świadczenie przeliczono z uwzględnieniem wszystkich przysługujących waloryzacji.

W decyzji wskazano, że od dnia 1 marca 2022 roku wysokość miesięcznego świadczenia wraz z przysługującymi wzrostami i dodatkami wynosi kwotę 7 526,59 złotych, a po potrąceniu składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 677,39 zł i zaliczki na podatek dochodowy w kwocie 653,00 zł (obliczonej od podstawy opodatkowania w kwocie 7 526,59 zł) wynosi kwotę 6 196,20 zł.

Wysokość świadczenia została ustalona w następujący sposób:

Podstawę wymiaru świadczenia stanowiła kwota 10 755,34 zł.; przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono wysługę określoną w zestawieniu, w której wskazano m.in., że przyjęto:

okresy nieskładkowe liczone po 0,7% - od dnia 1 października 1979 roku do dnia 30 września 1984 roku, od 1 października 1984 roku do 30 czerwca 1986 roku okresy składkowe przed służbą;

okresy określone w art. 13 ust. 1 pkt 1 b ustawy liczone po 0,7% od dnia 1 lipca 1986 roku do dnia 31 lipca 1990 roku.

Okres od dnia 1 sierpnia 1990 roku do dnia 31 stycznia 2012 roku został zaliczony, jako okres służby w policji (MO), natomiast okres od dnia 1 sierpnia 1990 roku do dnia 28 lutego 2004 roku, jako służba w Policji (MO).

Łączna wysokość emerytury stanowiła 69,98 % podstawy wymiaru i wyniosła kwotę 7 526,59 zł. Po waloryzacjach emerytura wyniosła: od 1.03.2021 r. wsk. wal. 104,24 % 7 526,59 zł; od 1.03.2020 r. wsk. wal. 103,56 % 7 220,44 zł.

(decyzja w załączonych do sprawy aktach MSWiA)

L. K. reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika odwołała się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i zobowiązanie Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji do przeliczenia na zasadach ogólnych policyjnej emerytury ubezpieczonej za cały okres pozostawania w służbie, tj. z pominięciem nieobowiązującego art. 15b ustawy zaopatrzeniowej tj. w okresie od 1 lipca 1986 do 31 lipca 1990 roku na podstawie art. 15 wskazanej ustawy, czyli 40 % podstawy wymiaru za 15 lat służby ze wzrostem po 2,6 % podstawy wymiaru za każdy rok tej służby.

Uzasadniając swoje roszczenie odwołująca wyjaśniła, że zaskarżona decyzja jest wadliwa, ponieważ jej podstawą jest przepis nieobowiązujący, a więc nienależący do systemu prawa powszechnie obowiązującego i niemogący znaleźć zastosowania. Wskazał, że po wejściu w życie nowelizacji z 2009 roku, a przed dniem 1 października 2017 roku, funkcjonariuszom, którzy odpowiadali warunkom wymienionym w dyspozycji uchwalonego wówczas art. 13 ust. 1 pkt 1b i 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy przysługiwała emerytura w następującej wysokości:

- za każdy rok służby w Policji i za każdy rok służby wojskowej po 2,6%;
- za okres służby określonej w art. 13 ust. 1 pkt 1b – po 0,7% za każdy rok.

Zaznaczyła, że art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, który ustanawiał wskazany sposób obliczania emerytury (oraz związany z nim art. 13 ust. 1 pkt 1b) został uchylony mocą art. 1 pkt 5 ustawy nowelizującej z dnia 16 grudnia 2016 roku.

Skarżąca wywodziła, że organ administracyjny nie ma kompetencji do przywrócenia mocą decyzji obowiązywania, czy stosowania art. 15b, gdyż przepis ten, jako uchylony, jest niestosowalny. Wnioskodawczyni konkludowała, że stosowanie uchylonego przepisu jest niedopuszczalne, a prawomocny wyrok nakazujący pominięcie art. 15c w/w ustawy nie przywraca obowiązywania, ani stosowania uchylonego i nieobowiązującego art. 15b tej ustawy.

(odwołanie – k. 4-5)

W odpowiedzi na odwołanie Dyrektor Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W., wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że odwołująca w rzeczywistości domaga się w niniejszym postępowaniu „korekty” prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 8 września 2021 roku, sygn. akt VIII U 3002/19, czego dowodzi zarzut zastosowania art. 15b nieobowiązującej ustawy w powiązaniu z wnioskiem o zmianę zaskarżonej decyzji organu rentowego i zobowiązanie tego organu do przeliczenia policyjnej emerytury za cały okres pozostawania w służbie tj. z pominięciem nieobowiązującego art. 15 ustawy zaopatrzeniowej, tj. w okresie od 1 lipca 1986 roku do dnia 31 lipca 1990 roku czyli 40% podstawy wymiaru za 15 lat służby ze wzrostem po 2,6% podstawy wymiaru za każdy dalszy rok tej służby.

(odpowiedź na odwołanie – k. 13-14 verte)

Postanowieniem z dnia 2 czerwca 2023 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, XIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 461 § 3 k.p.c. przekazał sprawę do rozpoznania i rozstrzygnięcia Sądowi Okręgowemu w Łodzi, Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. (postanowienie z dnia 2 czerwca 2023 roku – k. 27)

Na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2023 roku pełnomocnik wnioskodawczyni podtrzymał prezentowane stanowisko w sprawie. (oświadczenie pełnomocnika wnioskodawczyni – rozprawa z dnia 29 sierpnia 2023 roku e – protokół – 00:01:38 – 00:02:54 – płyta CD – k. 47)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

L. K. urodziła się w dniu (...). (okoliczność bezsporna)

Decyzją z 13 lutego 2012 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, ustalił uprawnienia L. K. do emerytury policyjnej, w związku ze zwolnieniem ze służby w dniu 31 stycznia 2012 r. (decyzja – k. 14 w załączonych do sprawy aktach MSWiA)

Decyzją z dnia 25 czerwca 2012 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy (...) ponownie ustalił wysokość emerytury wnioskodawczyni. (decyzja – k. 19 w załączonych do sprawy aktach MSWiA)

Decyzją z dnia 31 maja 2017 r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury, Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, ponownie, ustalił wysokość emerytury L. K. od 1 października 2017 r. W decyzji wskazano, że podstawę wymiaru świadczenia stanowi kwota 9405,86 zł.; emerytura wynosi 67,56 % podstawy wymiaru, a jej łączna wysokość wynosi 6354,60 zł.

Jako podstawę prawną decyzji, wskazano przepisy - art. 15c w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 708, z późn. zm. dalej jako ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy) oraz otrzymaną

z IPN, Informacją nr 333691/2017 z 23.03.2017 r. Ponieważ, ustalona wysokość emerytury, jest niższa od kwoty odpowiedniego świadczenia w najniższej wysokości wobec tego, wysokość emerytury podwyższa się do kwoty 2069,02 zł.

(decyzja – k. 5 verte – 6 w załączonych do sprawy akt MSWiA)

L. K. odwołała się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do świadczenia emerytalnego w dotychczasowej wysokości oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. (okoliczność bezsporna)

Prawomocnym wyrokiem z dnia 8 września 2021 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt V U 3002/19, Sąd Okręgowy w Łodzi VIII, Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i zobowiązał Dyrektora Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji do przeliczenia emerytury policyjnej wnioskodawczyni z pominięciem art. 15c w związku z art. 32 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin - od 1 października 2017 roku. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia, Sąd wskazał, że zmiana decyzji oznacza konieczność przeliczenia emerytury policyjnej wnioskodawczyni według zasad uprzednio obowiązujących od daty wskazanej w zaskarżonej decyzji, tj. od 1 października 2017 roku. (wyrok w załączonych do sprawy aktach MSWiA)

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2021 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt VIII AUa 1372/21 oddalił apelację Dyrektora Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 8 września 2021 roku. (wyrok w załączonych do sprawy aktach MSWiA)

Powyższy stan faktyczny był w całości niesporny i został odtworzony na podstawie powołanych dokumentów, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U.2023.0.1280), co do zasady emerytura dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta min. o 2,6% podstawy wymiaru - za każdy dalszy rok tej służby.

Jednakże, obowiązujący do 30 września 2017 r. art. 15b cytowanej ustawy przewidywał, że w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990, przy czym ust. 2 nakazuje stosować odpowiednio art. 15.

Przepis art. 15b ustawy zaopatrzeniowej został uchylony z dniem 1 października 2017 roku przez art.1 pkt 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 roku, poz. 2270 dalej: ustawa zmieniająca).

Jednocześnie ustawa zmieniająca wprowadziła do ustawy zaopatrzeniowej nowy przepis - art. 15c.

Adresatem norm prawnych wynikających z treści art. 15b oraz art. 15c ustawy zaopatrzeniowej jest organ emerytalno-rentowy, który ustala świadczenie.

W niniejszej sprawie zasadnicze znaczenie ma treść prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 8 września 2021 r. wydanego w sprawie o sygn. akt VIII U 3002/19, albowiem zaskarżona decyzja została wydana w wyniku wykonania tego wyroku.

Wskazać należy, że wyrok ten jest prawomocny i wiąże nie tylko strony i sąd, który go wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej (art. 365 § 1 k.p.c.), a zatem nie może być ignorowany przez Sąd rozpoznający sprawę o wysokość świadczenia w niniejszej sprawie.

Treść tego wyroku jednoznacznie wskazuje, że Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z 31 maja 2017 r. i nakazał pominięcie art. 15c w związku z art. 32 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, w brzmieniu z 2016 roku zaznaczając, że oznacza to konieczność przeliczenia emerytury policyjnej wnioskodawczynie według zasad uprzednio obowiązujących od daty wskazanej w zaskarżonej decyzji, tj. od 1 października 2017 r.

Dodać należy, że z ugruntowanego orzecznictwa sądów, jak i doktryny wynika, że w sprawach z odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. W postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, zgodnie z systemem orzekania w sprawach z tego zakresu, rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji. W sprawie, w której wniesiono odwołanie od decyzji organu rentowego, przedmiot sporu nie może więc wykraczać poza treść tej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w przypadku uwzględnienia odwołania sąd zmienia w całości lub w części zaskarżoną decyzję organu rentowego lub zaskarżone orzeczenie wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności i orzeka co do istoty sprawy. Orzeczenie, co do istoty sprawy, o którym mowa w art. 477 § 2 k.p.c. polega na sformułowaniu sentencji wyroku w taki sposób, aby zastępowała decyzję organu rentowego. (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 25 kwietnia 2018 r., III AUa 199/17, Legalis nr 2242317).

W niniejszej sprawie, powyższy prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi nakazał ponowne przeliczenie emerytury policyjnej wnioskodawczynie według zasad uprzednio obowiązujących od daty wskazanej w zaskarżonej decyzji, tj. od 1 października 2017 r., przy czym nie było sporne, że decyzją z dnia 25.06.2012 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy (...) ponownie ustalił wysokość emerytury wnioskodawczynie.

Innymi słowy - powyższy prawomocny wyrok zmienił o tyle zaskarżoną decyzję z 31 maja 2017 r., że nakazał przeliczenie policyjnej emerytury odwołującej, nie według zasad obowiązujących od 1 października 2017 r., gdy art. 15b został uchylony, ale według stanu prawnego obowiązującego do tej daty – czyli według stanu prawnego obowiązującego do 30 września 2017 roku, kiedy to art. 15b cytowanej ustawy obowiązywał - tak by przywrócić skarżącej na dzień 1 października 2017 roku świadczenie w jej dotychczasowej wysokości, tzn. sprzed jej obniżenia od dnia 1 października 2017 r. na podstawie art. 15 c ustawy.

Należy w tym miejscu przypomnieć, że decyzja z dnia 25 czerwca 2012 r., na mocy której organ emerytalny dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art.15b cytowanej ustawy nie była zaskarżona przez odwołującą.

Skoro Sąd prawomocnym wyrokiem nakazał przeliczyć emeryturę odwołującej się według zasad obowiązujących do 30 września 2017 roku – przeto należy uznać, że organ rentowy w sposób prawidłowy wykonał ten wyrok ustalając zaskarżoną decyzją wysokość świadczenia wnioskodawczyni.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd uznał, że przy interpretacji przedstawionej przez wnioskodawczynię doszłoby do nieuprawnionej zmiany wysokości świadczenia, ustalonego prawomocną decyzją i wyrokiem Sądu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako niezasadne.

SSO Paulina Kuźma